

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: **EFEKTIVITA PROCESU POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
V ČESKÉ REPUBLICE Z HLEDISKA DOTČENÝCH SUBJEKTŮ – AKTUÁLNÍ STAV A
NÁVRHY NA MOŽNÁ ZLEPŠENÍ**

Autor: **Bc. Eva Smolková**

Oponent: **Mgr. Jiří Guth**

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název

- dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný
 vystihuje obsah práce, avšak ne zcela jednoznačně, věcně a stručně
 nevystihuje obsah práce

cíle a hypotézy

- jasně formulované
 nejasně formulované
 chybí

úvod a literární přehled

- jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace
 nepřehledný – nelogicky členěný, bez kritické analýzy, avšak s dostatečným množstvím informací
 příliš stručný (s nedostatečným množstvím podkladů) nebo nevýstižný a ke zpracovávané problematice se vztahuje pouze částečně

použité informační zdroje založené zejména na

- původní zahraniční a domácí literatura
 učebnice, slovníky a monografie
 „šedá literatura“

použitá literatura

- v odpovídajícím rozsahu
 v nedostatečném rozsahu

materiál a metody

- jasné, přehledné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, množství materiálu (pozorování, opakování v prostoru a čase) a použité metody jsou takové, že pomohou splnit vytčené cíle
 jasné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, ale množství materiálu je nedostačující
 nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsané
 nevhodně zvolené metody, nemohou dát odpověď na vytýčené cíle

výsledky

- vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody,

- zbytečně se opakující výsledky (např. dvojí prezentace v tabulkách i grafech), k vyhodnocení použity vhodné statistické metody
 k vyhodnocení nebyly použity vhodné statistické metody
 prezentace nedostatečná

interpretace dat (diskuse)

- odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů
 diskuse dat je nedostatečná (diskuse neodpovídá úrovni a rozsahu uvedených dat)
 data nepodložená, svým rozsahem neodpovídá zpracovaným datům a údajům, spekulace převládají nad fakty

závěry

- práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy a odpovídají na cíle a hypotézy práce
 závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny
 závěry nejsou podloženy či nevycházejí z předkládané práce

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA

obrázky a tabulky

- přehledné a obsahují dostatečné množství informací
 nepřehledné, ale obsahují dostatečné množství informací
 nejsou součástí textu
 nevyhovující

text

- formálně dokonalý
 bez větších formálních nedostatků
 po formální stránce nevyhovující (nemá doporučené členění)

jazyk

- odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
 částečně odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
 neodpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

literatura

- citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci)
 citována s chybami, nejednotně, citace v textu neodpovídají seznamu literatury (chybějící nebo přebývající citace)

obsažené informace jsou

- pro obor nové nebo rozšiřující poznání a v dostatečném rozsahu, mohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
 pro obor nové, ale samy o sobě nemohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
 jsou cenným potvrzením (aplikací) známých skutečností
 jsou jen opakováním již známých skutečností bez nového přínosu

V případě potřeby přiložte doplňující komentář. Slovní hodnocení je **povinné** v případě, že se oponent obhajoby osobně nezúčastní.

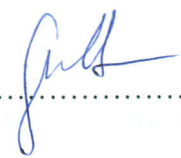
doplňující komentář přiložen ANO (X) NE (-)

Práce splňuje - ~~nesplňuje~~ požadavky kladené na magisterské práce předkládané na PřF JU, a proto ji doporučuji - ~~nedoporučuji~~ k obhajobě¹.

Práci hodnotím klasifikačním stupněm¹

~~VÝBORNĚ~~ ~~VELMI DOBŘE~~ DOBŘE NEDOSTATEČNĚ

Datum: 25/1/10

Podpis oponenta:

¹ nehodící se škrtněte

Oponentský posudek na magisterskou práci
Bc. Evy Smolkové

„EFEKTIVITA PROCESU POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
V ČESKÉ REPUBLICE Z HLEDISKA DOTČENÝCH SUBJEKTŮ – AKTUÁLNÍ STAV A
NÁVRHY NA MOŽNÁ ZLEPŠENÍ“

Doplňující komentář

Téma je dobré, autorka kvalifikovaná, docela dobře se pohybuje na víceoborovém terénu. Velmi cenný je konkrétní příklad postupu příslušného orgánu

Vážnější výhrady:

Struktura resp. koncepce: lepší by byl vyhraněnější přístup, buď snaha o co nejúplnější soupis problémů (a dále případně nějaká klasifikace, ordinace apod.), anebo několik málo vybraných problémů a ty rozebrat důkladně. Současná podoba je něco mezi tím. Z existujících problémů efektivita totiž chybí například i) otázka autorizace zpracovatelů dokumentace i posudků nebo ii) velké, někdy až redundantní a zhusta nepřehledné objemy dat v dokumentacích. Naopak postrádám úvahu o tom, že fáze posudku a stanoviska jsou v české právní úpravě oproti evropským směrnici navíc. Kupodivu to není zmíněno ani v závěru, i když jedním z nejsilnějších výsledků dotazníkové ankety byla právě kritika složitosti procesu.

Také samotné formální struktura práce není z nejpřehlednějších, jakkoliv je třeba respektovat, že povaha tematu je bytostně jiná než u obvyklé biologické práce v terénu nebo v laboratoři.

Vzhledem k tomu, kolik pozornosti je věnováno nedostatečnému přístupu dotčené veřejnosti k soudní ochraně, je na pováženu, že se nediskutuje definice dotčené veřejnosti (především podle Aarhuské úmluvy).

Chybí podrobnější charakteristika respondentů dotazníkové ankety a některé základní údaje (kolik ze které skupiny vůbec bylo ohlasů – podle grafů na str. 23-24 přílohy č. II se zdá, že nemnoho).

Z textu není vždy zřejmé, co všechno je považováno za součást procesu EIA (ss. 38, 44, 55 i jinde) a co všechno jsou jeho „výsledky“. Vazba mezi procesem v užším smyslu a zejména následnými povolujícími řízeními je těsná, některé problémy ze samotného procesu se mohou vyjevit až v dalších krocích, resp. jsou řešitelné změnami následného rozhodování. To platí zrovna pro soudní ochranu...

V práci je vlastní formulace účelu posuzování vlivů na životní prostředí. To je odvážné. Formulace je dosti úzká, zaměřená pouze na stav životního prostředí. Zapojení veřejnosti do rozhodování přitom bývá tradičně pojímáno jako rovnocenný účel EIA (ss. 36 a 38).

Literatura: Jsou citace v textu formálně správné? Přehledné každopádně moc nejsou. Něco v seznamu literatury jako by přebývalo (Kružíková, Kočíková...), něco podle mého názoru chybí, např.

- Humlíčková P. (ed., 2008): Jaké jsou limity soudní ochrany v Čechách?, Zelený kruh, Praha
- Dohnal V. a Kuták A. (2000): Nový zákon o EIA - velký posun k lepšímu, Zpravodaj EIA, č.V/ 3, MŽP, Praha
- Petržílek P., Guth J. a Týcová G. (2002): Předpisy o posuzování vlivů na životní prostředí s komentářem, ABF a.s., Nakladatelství ARCH, Praha, 152 str.
- Anonymus (2009): Zpráva Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o uplatňování a účinnosti směrnice EIA (směrnice 85/337/EHS ve znění směrnic 97/11/ES a 2003/35/ES), KOM(2009) 378, Brusel

Soudím, že by mělo smysl srovnávat proces EIA v ČR nejen s požadavky unijního práva, ale i vybraných členských států EU, případně dalších států. Pokud vím, významným vzorem při tvorbě prvního zákona o EIA (č. 244/1992 Sb.) byla zrovna právní úprava v USA (Wikipedia a ústní sdělení E. Kružkové), určitě ne jen směrnice 85/337/EHS (s. 14, popř. až 16).

V rámci předložené práce není jasný význam několika roztroušených stručných zmínek o proceduře hodnocení důsledků záměrů na lokality soustavy Natura 2000 podle §§ 45h-45i z. č. 114/1992 Sb., v platném znění (ss. 16 a jinde). Tato procedura by mohla být inspirací leda pro úpravu procedury posuzování podlimitních záměrů, ale zrovna u toho (s. 65) zmínka nebo dokonce inspirace chybí. Srovnání by také bylo namístě, kdyby se práce zabývala významem autorizace ke zpracování dokumentace a posudku na efektivitu procesu EIA (viz též první výhrada).

U studovaného konkrétního případu není úplně jasný jeho popis. Žadatelka opravdu nedostala vůbec žádné „substantivní údaje“, anebo ty o hluku a znečištění přeci jen ano? (s. 51)

Pro jistotu: formulace „přenechal určité části posouzení na Městské části Prahy 6“ (s. 48) znamená, že MHMP dané části posouzení (možné vlivy na přírodu, zvláště na dřeviny rostoucí mimo les) fakticky vůbec v rámci zjišťovacího řízení neprovedl a explicitně nebo implicitně jejich posouzení odsunul až do územního řízení?

Odkladný účinek žaloby nenavozuje situaci, kdy je započato s realizací projektu před řádným dokončením procesu posuzování, ale naopak jí předchází (s. 44).

Význam přílohy III je nejasný, když předmětem práce není mezikrajové srovnání (resp. srovnání procesů EIA vedených krajskými úřady a OVSS MŽP).

Drobnosti:

- Stát je jen část veřejné moci resp. veřejné správy. (s. 8)
- „Příhraniční“ je snad jen přepis ke správnému „přeshraniční“, že. (s. 10)
- „Habitát“ s dlouhým „á“ je autorčin novotvar nebo nářeční prvek ;-)? Ve druhém případě doporučuji informovat doc. Zb. Holuba z PF JU.
- Typ/provedení grafu č. 7 není přiměřené pro znázornění dané informace.

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: Efektivita procesu posuzování vlivů na životní prostředí v České republice z hlediska dotčených subjektů – aktuální stav a návrhy na možná zlepšení

Autor: Bc. Eva Smolková

Oponent: Doc. RNDr. Miroslav Martiš, CSc.

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název

- dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný
- vystihuje obsah práce, avšak ne zcela jednoznačně, věcně a stručně
- nevystihuje obsah práce

Název jednoznačně vystihuje obsah práce, hutnější vyjádření by však prospělo jeho věcnosti, stručnosti a srozumitelnosti.

cíle a hypotézy

- jasně formulované
- nejasně formulované
- chybí

Bez připomínek.

úvod a literární přehled

- jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace
- nepřehledný – nelogicky členěný, bez kritické analýzy, avšak s dostatečným množstvím informací
- příliš stručný (s nedostatečným množstvím podkladů) nebo nevýstižný a ke zpracovávané problematice se vztahuje pouze částečně

Bez připomínek.

použité informační zdroje založené zejména na

- původní zahraniční a domácí literatura
- učebnice, slovníky a monografie
- „šedá literatura“

Bez připomínek

použitá literatura

v odpovídajícím rozsahu

v nedostatečném rozsahu

V přiměřeném rozsahu.

materiál a metody

jasné, přehledné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, množství materiálu (pozorování, opakování v prostoru a čase) a použité metody jsou takové, že pomohou splnit vytčené cíle

jasné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, ale množství materiálu je nedostačující

nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsán

nevhodně zvolené metody, nemohou dát odpověď na vytýčené cíle

V podstatě bez výhrad, popis EIA procesu se všemi procesními lhůtami mi však ve vztahu k dalším práci s materiálem připadá zbytečně podrobný. Postrádám postoje veřejnosti (nevládních organizací) v řadě bodů dotazníku (např. grafy č. 56, 62, 64, 66, 68).

výsledky

vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody,

zbytečně se opakující výsledky (např. dvojí prezentace v tabulkách i grafech), k vyhodnocení použity vhodné statistické metody

k vyhodnocení nebyly použity vhodné statistické metody

prezentace nedostatečná

Bez podstatných výhrad.

interpretace dat (diskuse)

odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů

diskuse dat je nedostatečná (diskuse neodpovídá úrovni a rozsahu uvedených dat)

data nepodložená, svým rozsahem neodpovídá zpracovaným datům a údajům, spekulace převládají nad fakty

Velmi kvalitní.

závěry

práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy a odpovídají na cíle a hypotézy práce

závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny

závěry nejsou podloženy či nevycházejí z předkládané práce

Bez výhrad.

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA

obrázky a tabulky

- (X) přehledné a obsahují dostatečné množství informací
- () nepřehledné, ale obsahují dostatečné množství informací
- () nejsou součástí textu
- () nevyhovující

Občas se z popisu grafů ztrácí Jihomoravský kraj.

text

- (X) formálně dokonalý
- () bez větších formálních nedostatků
- () po formální stránce nevyhovující (nemá doporučené členění)

Bez výhrad.

jazyk

- () odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- (X) částečně odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- () neodpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

Občasné gramatické chyby (dvěmi prováděcími vyhláškami), někdy vady v interpunkci.

literatura

- (X) citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci)
- () citována s chybami, nejednotně, citace v textu neodpovídají seznamu literatury (chybějící nebo přebývající citace)

Dostačující.

obsažené informace jsou

- () pro obor nové nebo rozšiřující poznání a v dostatečném rozsahu, mohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- (X) pro obor nové, ale samy o sobě nemohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- () jsou cenným potvrzením (aplikací) známých skutečností
- () jsou jen opakováním již známých skutečností bez nového přínosu

Celkově přínosné, pro publikaci v odborném (nikoliv vědeckém periodiku) použitelné po náležité objemové selekci.

V případě potřeby přiložte doplňující komentář. Slovní hodnocení je **povinné** v případě, že se oponent obhajoby osobně nezúčastní.

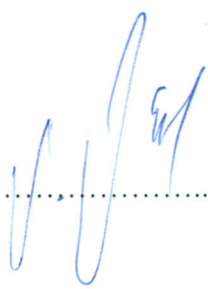
doplňující komentář přiložen ANO (X) NE ()

1. Práce jako celek je přínosem pro analýzu stavu procesu EIA v ČR i pro komparaci s praxí EU.
2. Výhradu mám k užívání pojmu „vliv“ – tento bývá v celé metodologii EIA chápán jako neutrální pojem, spojení negativní vliv se nepoužívá (realizací záměru lze dosáhnout i pozitivních vlivů na prostředí), v případě „nepříznivého vlivu“ je ovšem třeba tento účinek vyvažovat adekvátními opatřeními.
3. Dále se nedomnívám, že veřejnost aktivně se účastní procesů EIA nemůže být adekvátním partnerem ekonomickým nebo správním aktérům – opak bývá často pravdou.
4. Nelze souhlasit s evidencí souhlasných a nesouhlasných stanovisek („Z analýzy údajů v Informačním systému EIA vyplynulo, že nesouhlasná stanoviska dosud vydaly ze 24 sledovaných orgánů (krajské úřady a oblastní výkon státní správy při Ministerstvu životního prostředí) pouze 4 (viz graf č. 7“) - např. Karlovarský kraj z dosud vydaných 7 stanovisek má dvě nesouhlasná apod..
5. Espoo konvence je úmluvou o přeshraničních vlivech (transboundary), hranice států přesahujících vlivech, nikoliv tedy pouze o vlivech příhraničních (s nadsázkou viz Mikronésie a Prunéřov...).
6. Česká legislativa nezná pojem „habitat“, pouze stanoviště, přírodní stanoviště, evropsky významná stanoviště a evropsky významné lokality. Stejně tak nezná pojem „fenomén“.
7. Za velmi podnětné naopak považuji diskuse k problematice variantnosti, k otázkám podlimitních záměrů (byť zde s autorkou ve vztahu efektivitě procesu nedokážu plně souhlasit).
8. Zásadně nesouhlasím s tvrzením, že nejvýznamnějším zdržujícím faktorem v procesu EIA je čas potřebný na zpracování dokumentace – to je jednak plně v moci oznamovatele, jednak vždy má možnost pokusit se předložit oznámení v rozsahu dokumentace a tím potenciálně přispět ke zkrácení celkové délky procesu EIA.
9. Souhlasit nemohu ani s tvrzením o nejasném oddělení zpracovatele dokumentace (toho si vybírá oznamovatel ze seznamu autorizovaných osob) a zpracovatele posudku (toho jmenuje MŽP nebo kraj – nikdo z týmu zpracovatele dokumentace nesmí být totožný s členy týmu zpracovatele posudku).
10. Výše uvedené výhrady však nijak neoslabují celkově velmi dobrou úroveň předložené práce.

Práce splňuje požadavky kladené na magisterské práce předkládané na PřF JU, a proto ji doporučuji k obhajobě¹.

Práci hodnotím klasifikačním stupněm¹
VÝBORNĚ VELMI DOBŘE DOBŘE — NEDOSTATEČNĚ

Datum:

Podpis oponenta:

¹ nehodící se škrtněte